

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 8C/117/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114218324
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mgr. Miriam Plavčáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1114218324.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v právnej veci žalobcu: P. L., narodený XX.X.XXXX, bytom Š. XX, Z. B., zastúpeného: Advokátska kancelária JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., so sídlom Heydukova 12, Bratislava, IČO: 47 234 318, proti žalovanému: A. X., T.Q.. V. D. U., so sídlom Š.Č. X, Bratislava, D.: XX XXX XXX, o náhradu škody na zdraví príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 77.841,60 € v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku spolu s úrokmi z omeškania:

- 5,05% ročne zo sumy 62.428,50 € od 10.6.2015 do 18.2.2016
- vo výške 5,05% ročne zo sumy 20.441,40 € od 10.6.2015 do zaplatenia.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietla.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy konania podľa miery úspechu vo výške 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd rozhodne o výške náhrady trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 20.6.2014 sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 23.958,50 € s príslušenstvom titulom náhrady škody vo forme bolestného. Žaloba bola odôvodnená tým, že dňa 23.11.2013 došlo k dopravnej nehode tak, že vodič motorového vozidla (MV) V. X. EVČ I. XXX T. X. E. neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a poveternostným podmienkam, pričom pri jazde narazil MV do stromov. Žalobca ako spolujazdec utrpel pri dopravnej nehode mnohopočetné zranenia. Voči vodičovi bola podaná obžaloba pre spáchanie prečinu ublíženia na zdraví. Poistovateľom vozidla vodiča bol v čase nehody žalovaný. Žalobca si pôvodne žalobou uplatnil iba bolestné podľa znaleckého posudku, vyhotoveného MUDr. C. zo dňa 3.2.2014, ktorý určil základné bodové ohodnotenie bolestného (ZBOB) vo výške 2842 bodov. Vzhľadom na to, že k ohodnoteniu bolestného došlo vo februári 2014, 2% z priemernej mesačnej mzdy v roku 2013 bola 16,48 €. Žalobca si uplatnil nárok voči žalovanému podľa § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. vo výške 46.837,- € (2842 bodov x 16,48 €). Žalovaný v zmysle oznámenia o poistnom plnení zo dňa 22.5.2014 pristúpil k likvidácii poistnej udalosti a poskytol žalobcovi odškodnenie bolestného vo výške 22.878,50 €, ako sumu 45.757 €, zníženú o 50 % z dôvodu údajného spoluzavinenia žalobcu na škodu. Žalobca nesúhlasil s poskytnutým plnením, resp. s nevyplatením časti plnenia v dôsledku jeho spoluúčasti na škode ani s určením jednej hodnoty bodu, ktorú žalovaný určil na sumu 16,10 €. S rozsahom určenej miery spoluzavinenia nesúhlasil žalobca z dôvodu, že z výpovede účastníkov dopravnej nehody nesporne vyplýva, že vodič napriek viacerým upozorneniam neprispôsobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam dopravného prostriedku, stave a povahe vozovky; osobitne túto skutočnosť potvrdil spolujazdec F. X. bezprostredne po nehode, ktorý uviedol, že všetci vyzývali vodiča na bezpečnú a pomalšiu jazdu. Žalobca si uvedomoval závažnosť nebezpečenstva, preto reagoval

premiestnením na zadné sedadlá, čo uviedol aj vo svojej výpovedi dňa 13.3.2014: "kričali sme na X., aby išiel pomalšie. Ja som sa bál a preto som si počas jazdy presadol na zadné sedadlo medzi F. a M.". Hoci sa žalobca pokúšal riadne a včas zapnúť si bezpečnostný pás, nestíhol tak urobiť, pretože ku kolízii od jeho presunu došlo v priebehu niekoľkých sekúnd. Vodič aj napriek opakovanej výzve žalobcu nezastavil MV, aby žalobca mohol bezpečne vystúpiť a zabrániť tak poškodeniu svojho zdravia. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania zo žalovanej istiny, a to od nasledujúceho dňa po doručení oznámenia o likvidácii poisťovnej udalosti zo dňa 27.5.2014. K žalobe boli priložené nasledujúce listinné dôkazy:

- Prepúšťacia správa žalobcu zo dňa 3.12.2013 (čl. 6)
- Prepúšťacia správa žalobcu zo dňa 10.12.2013 (čl. 8)
- Prepúšťacia správa žalobcu zo dňa 20.12.2013 (čl. 11)
- Prepúšťacia správa žalobcu zo dňa 27.12.2013 (čl. 15)
- Prepúšťacia správa žalobcu zo dňa 3.12.2013 (čl. 18)
- Oznámenie Okresnej prokuratúry Zvolen zo dňa 05.05.2014 (čl. 25)
- výpis lustrácie poisťovateľa MV zo dňa 19.06.2014 (čl. 26)
- Oznámenie o poistnom plnení zo dňa 22.5.2014 (čl. 27)
- Znalecký posudok č. X/XXXX znalca MUDr. C. (čl. 50)
- Výzva na plnenie pre žalovaného zo dňa 31.3.2014 (čl. 76)
- Záznam o podaní vysvetlenia F. X. zo dňa 24.11.2013 (čl. 79)
- Zápisnica o výsluchu svedka - poškodeného žalobcu dňa 13.3.2014 (čl. 80)

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 5.11.2014 (čl. 88) tak, ju žiadal ako nedôvodnú zamietnuť. Namietol tvrdenie žalobcu, že sám svojim konaním nezaložil žiadny dôvod na krátenie poistného plnenia v rozsahu 50 %. Sám žalobca totiž v žalobe priznal, že sa počas jazdy premiestnil z miesta spolujazdca na zadné sedadlá za účelom zvýšenia si osobnej bezpečnosti a minimalizácie možného poškodenia zdravia. V žalobcom predloženom znaleckom posudku znalec uviedol, že žalobca bol pri prijatí do nemocnice zjavne pod vplyvom omamných prostriedkov. Z uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 13.11.2013 vyplýva, že vodič viedol MV v stave vylučujúcom spôsobilosť - pod vplyvom alkoholu. V MV sa viedli ďalšie tri osoby, vrátane žalobcu, ktorý si sadol do vozidla vedeného vodičom, o ktorom musel mať vedomosť, že požil pred jazdou alkoholické nápoje. Žalobca svoje zdravie ohrozil nie len svojou účasťou na nebezpečnej jazde vodiča značne pod vplyvom alkoholu, ale aj tým, že nebol v čase dopravnej nehody pripútaný bezpečnostným pásom. Nakoniec vzniknuté následky jednoznačne potvrdili, že konanie žalobcu počas riskantnej jazdy bolo nie len neuvážené, ale aj zbytočné, keď k vážnemu poškodeniu zdravia žalobcu došlo aj po presadnutí na "bezpečnejšie" miesto. Tieto skutočnosti podľa žalovaného jasne odôvodňujú krátenie poskytnutého poistného plnenia, pričom percentuálna miera spoluzodpovednosti žalobcu bola stanovená v zmysle interných predpisov bežne aplikovaných na prípady dopravných nehôd v obdobných situáciách. K určeniu hodnoty jedného bodu bolestného žalovaný poukázal na ustanovenie § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. s tým, že znalec vo veci vyhotovil znalecký posudok dňa 3.2.2014. Opatrenie o ustanovení výšky náhrady za bolesť na rok 2013 nadobudlo účinnosť dňa 31.5.2013 a Opatrenie o ustanovení výšky náhrady za bolesť na rok 2014 nadobudlo účinnosť dňa 31.5.2014. Pre určenie výšky bodu je podľa žalovaného relevantný časový údaj vzniku dopravnej nehody, ku ktorej došlo dňa 23.11.2013 - od tohto dňa možno podľa žalovaného datovať aj vznik nároku poškodeného na náhradu škody, preto je ním určená hodnota jedného bodu bolestného správna.

3. Podaním zo dňa 13.8.2015 (čl. 97) žalobca žiadal rozšíriť žalobu o sumu 3.545,- € bolestného spolu s úrokom z omeškania z uvedenej sumy vo výške 5,05 % ročne od 3.6.2015 do zaplatenia a o sumu 322.123,50 € spolu s úrokom zo sumy 204.749,- € vo výške 5,05 % ročne od 3.6.2015 do zaplatenia. Rozšírenie žaloby bolo odôvodnené tým, že nehoda zanechala na žalobcovi aj ďalšie následky na zdraví, ktoré vymedzil:

- MUDr. B., PhD., znalec v odvetví traumatológia v posudku č. X/XXXX zo dňa 28.1.2015, ktorý určil ZBOB vo výške 2936 bodov
- znalec MUDr. T., znalec v odvetví psychiatria a sexuológia v posudku č. XX/XXXX zo dňa 20.03.2015. Hodnota jedného bodu bola v rozhodujúcom čase (v roku 2014) vo výške 17,16 €. Na dobrovoľnú výzvu na plnenie zo dňa 1.4.2015 žalovaný nereagoval. K uplatnenému nároku na SSU žalobca uviedol, že toto ohodnotil znalec MUDr. B., PhD. spolu 12680 bodmi a znalec MUDr. T. spolu 4200 bodmi. Položka č. 255 je ohodnotená v oboch znaleckých posudkoch, preto si ju uplatňuje len jedenkrát podľa znaleckého posudku MUDr. T.. Ďalej znalec MUDr. T.É. vo svojom posudku uviedol, že položka č. 255 zahŕňa aj položku č. 254, preto si túto položku zo znaleckého posudku MUDr. B. PhD. vo výške 1200 bodov neuplatnil. V súhrne teda žalobca žiadal rozšíriť žalobu o nárok na zaplatenie SSU zo znaleckého posudku MUDr. T. vo výške 4200 bodov a SSU zo znaleckého posudku MUDr. B., PhD. vo výške 9480

bodov (12 680 bodov - 2000 bodov - 1200 bodov.) pri výške jedného bodu 17,16 €. ZBO SSU spolu predstavuje 13 680 bodov á 17,16 €, čo spolu predstavuje sumu 234.749 €.

Popri SSU žalobca rozšíril žalobu aj o nárok na mimoriadne zvýšenie SSU o 50 %. Tento nárok odôvodnil tak, že v jeho prípade sa jedná o prípad hodný mimoriadneho zreteľa - v čase nehody mal len 18 rokov, nemal prakticky žiadne zdravotné problémy, plnohodnotne a aktívne prežíval svoj život. Úraz vážnym spôsobom zasiahol do jeho spôsobu života. Stal sa imobilným a odkázaným na pomoc tretej osoby aj pri vykonávaní základných hygienických úkonov. Trvalé následky výrazným spôsobom znížili kvalitu jeho života a spôsobili, že je po nehode obmedzený prakticky v každej oblasti prežívania svojho života, a to po fyzickej aj psychickej stránke. Na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne bol žalobca uznaný invalidným, pričom miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 70 %. Žalobca márne vyzval žalovaného podľa § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. na uzatvorenie dohody o náhrade za SSU. Titulom mimoriadneho zvýšenia SSU žalobca žiadal rozšíriť žalobu o 117.374,50 €, keďže žalovaný mu v lehote podľa § 11 ods. 6 písm. a) v spojení s § 7 zákona č. 437/2004 Z.z. poskytol preddavok vo výške 30.000,- (dňa 26.5.2015). K podaniu boli priložené nasledujúce listiny:

- Znalecký posudok č. X/XXXX, vypracovaný znalcom MUDr. B., PhD. (čl. 102)
- Výzva na plnenie a návrh na uzatvorenie dohody o vyrovnaní zo dňa 1.4.2015 (čl. 111)
- Znalecký posudok MUDr. T. zo dňa 20.3.2015 (čl. 114)
- rozhodnutie Sociálnej poisťovne a.s. zo dňa 4.5.2015 (čl. 119)
- Oznamenie žalovaného o poistnom plnení zo dňa 26.5.2015 (čl. 120)

4. Uznesením č.k. 8C/117/2014-122 zo dňa 31.8.2015 súd rozhodol o pripustení zmeny žaloby rozšírením v súlade s procesným návrhom žalobcu zo dňa 13.8.2015.

5. Podaním zo dňa 26.4.2016 (čl. 140) vzal žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 62.428,50 € z dôvodu poskytnutia plnenia zo strany žalovaného za ZBO SSU vo výške 64.359,- €. Uvedená suma predstavovala plnenie za 10.997,50 bodov á 17,16 € (= 188.718,- €, znížené o pomernú časť tvrdenej spoluúčasti žalobcu na škode- 50 % = 94.359,- €) a o poskytnutý preddavok vo výške 30.000,- €. Žalovaný poskytol žalobcovi plnenie nad rámec ním žalovaných položiek (podľa znaleckého posudku znaleckej organizácie G.) vo výške 1930,50 € (225 bodov x 17,16 € - 50 %), preto žalobca zobral späť žalobu vo vyššie uvedenom rozsahu (nie v rozsahu poskytnutého plnenia). Žalobca naďalej nesúhlasil s určeným rozsahom miery jeho spoluzavinenia vo výške 50 % a naďalej sa domáhal zaplatenia neuhradenej sumy ZBO SSU vo výške 142.320,50 €, pričom vymedzil jednotlivé položky, ktoré si v konaní nárokoval a špecifikoval položky a ich rozsah, za ktoré mu žalovaný poskytol poistné plnenie. Žalobca zotrval aj na zaplatení nevyplatennej časti bolestného vo výške 27.503,50 € s príslušenstvom a na zaplatení mimoriadneho zvýšenia SSU vo výške 117.374,50 € a príslušenstva nároku na SSU. K podaniu bol priložený list žalovaného zo dňa 18.2.2016, vysvetľujúci rozsah poskytnutého plnenia.

6. Na pojednávaní dňa 3.5.2016 (čl. 144) súd konanie zastavil v časti v súlade s procesným návrhom žalobcu zo dňa 26.4.2016 a rozhodol o trovách konania v príslušnej časti. Žalovaný na tomto pojednávaní založil do spisu znalecký posudok znaleckej organizácie G..sk č. X/XXXX zo dňa 05.1.2016 spolu s jeho elektronickým vyhotovením na CD nosiči (čl. 149).

7. Žalobca bol v konaní vypočutý na základe vlastného procesného návrhu dožiadaným súdom dňa 10.2.2017 (čl. 171).

8. Podaním zo dňa 3.3.2017 (čl. 181) žalobca oznámil súdu, že na základe rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 08.4.2015 bola opätovne posúdená jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá bola zvýšená na 80 %. Ďalej navrhol na najbližšom pojednávaní predvolať ako svedka MUDr. A., lekára znaleckej organizácie G..sk, za účelom preukázania opodstatnenia navýšenia jednotlivých položiek SSU. K podaniu bol priložený Odborný posudok o invalidite žalobcu zo dňa 08.4.2015, vyhotovený Sociálnou poisťovňou a.s..

9. Podaním zo dňa 17.5.2017 (čl. 187) sa žalobca odvolal voči uzneseniu o zastavení konania v časti rozhodnutia o trovách konania. O odvolaní žalobcu rozhodol odvolací súd uznesením č.k. 14Co/155/2017-193 zo dňa 15.8.2017 tak, že rozhodnutie v napadnutej časti zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Na pojednávaní dňa 14.11.2017 (čl. 196) žalovaný navrhol doplniť dokazovanie výsluchom MUDr. Z. F..

11. Podaním zo dňa 13.11.2017 žalovaný doplnil, že neuznáva nároky žalobcu na zaplatenie bolestného, keďže podľa jeho názoru poskytnutými plneniami už zákonný nárok žalobcu na bolestné uspokojil v celom rozsahu. Poukázal na kontrolný znalecký posudok, ktorý si dal k nárokom žalobcu vyhotoviť, podľa ktorého znalec vylúčil použitie položky č. 230 o počte bodov 340, nakoľko toto poškodenie zdravia už jeho obsiahnuté v položke č. 231 o počte bodov 420. Po odrátaní tejto položky (bez prihliadnutie na spoluvinu) by mali celkové nároky na bolestné predstavovať 2596 bodov. Zotrval aj na hodnote jedného

bodú vo výške 16,10 €, ktorú stanovil znalec MUDr. C.. K nároku na zaplataenie SSU doplnil, že pri plnení tohto nároku vychádzal z kontrolného znaleckého posudku, ktorý určil SSU žalobcu v rozsahu 10.997,50 , na rozdiel od žalobcom uplatňovaných 13.680 bodov. Zo žalobcom uplatňovaných položiek SSU žalovaný neuznal položky:

- 298b o počte bodov 150, pretože podľa znaleckého posudku znaleckej organizácie G.sk uvedenú položku nie je možné mať za preukázanú z predloženej zdravotnej dokumentácie
- položku č. 255 neuznal v rozsahu žalobcom uplatnených 1.300,- bodov, ale iba v rozsahu 1.200,- bodov
- pri položke č. 255 žalovaný akceptoval namiesto navýšenia 100 % iba navýšenie 70 %
- namietol navýšenie položiek č. 314 a 316c, pretože porucha zdravia hodnotená pod týmito položkami je súčasťou poruchy zdravia hodnotenej pod položkou č. 307, ktorá už bola navýšená.

Rovnako ako pri bolestnom podľa žalovaného už zákonný nárok žalobcu na SSU uspokojil v celom rozsahu. Vo vzťahu k navýšeniu SSU žalovaný vzhľadom na predchádzajúcu argumentáciu považoval za dôvodný nárok žalobcu o 50 % navýšenie SSU o počte 10.997 bodov á 17,16 €, krátený o spoluvinu žalobcu v rozsahu 50 %. Spoluvinu žalobcu na škodu v rozsahu 50 % žalovaný odôvodňoval s poukazom na ustanovenie § 441 OZ a ustálenú rozhodovaciu prax všeobecných súdov, pričom skutkovo vychádzal z toho, že žalobca vedome podstúpil jazdu s vodičom (za zníženej viditeľnosti a mokrej vozovke), o ktorom vedel, že značnú časť dňa požíval so žalobcom alkoholické nápoje, a ktorý nebol v stave riadiť MV a sám žalobca počas jazdy presadl z predného miesta na zadné a nepripútal sa bezpečnostným pásom, čo malo v konečnom dôsledku fatálne následky v podobe rozsahu škody na jeho zdraví. Uvedené skutočnosti vyplývajú podľa žalovaného z výsluchu žalobcu v tomto konaní, vykonanom dožiadaným súdom (Okresný súd v Žiari nad Hronom) dňa 10.2.2017, z predošlého vyjadrení žalobcu dňa 13.3.2014 pre OČTK; žalovaný citoval pasáže, z ktorých ním tvrdené skutočnosti majú vyplývať. Žalovaný poukázal aj na to, že vodič MV bol podrobný zo strany polície dychovým skúškam a v jeho dychu bolo zistených približne 1,69 ‰ alkoholu. K nepripútaniu bezpečnostným pásom žalovaný poukázal na Záznam o podaní vysvetlenia zo dňa 24.11.2013, podľa ktorého žalobca uviedol: "idem ja radšej k vám dozadu. Ešte chvíľu na vozidle jazdili a potom uviedol, že už si pamätá len silný náraz."- z uvedeného nepochybne vyplýva, že žalobca v čase nehody nebol pripútaný. Žalobca preto podľa žalovaného porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť podľa § 415 OZ a povinnosti ustanovené v § 8 zákona č. 8/2009 Z.z.. Žalobca tak podstúpením jazdy MV, ktoré riadila osoba, o ktorej žalobca vedel, že jej vodičské schopnosti sú výrazne ovplyvnené alkoholom, podľa žalovaného podstatne prispel k vzniku škody, čo odôvodňuje stanovenie rozsahu spoluviny žalobcu na škodu až vo výške 50 % (rozsudok NS ČR sp. zn. 15Cdo/895/2008 zo dňa 17.12.2009 alebo rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo/2451/2007 zo dňa 30.9.2009.

12. Podaním zo dňa 27.11.2017 (čl. 204) žalobca doplnil svoju argumentáciu k miere jeho spoluzavinenia na škodu tak, že tvrdenia žalovaného o tejto otázke sú nepresné a skresľujúce - žalobca bol dňa 23.11.2013 na dozvukoch s partiou spolužiakov a popíjal alkoholické nápoje, poprel však že by reflektoval popíjanie alkoholických nápojov budúcim vodičom. Žalobca sa nezaoberal skúmaním, ktorý zo spolužiakov pije alkohol, aký druh, aké množstvo a v akom čase. Žalobca nemal odkiaľ vedieť, či vodič požíval alkohol alebo nie - myslel si, že vypil len pohár vína, pôsobil na žalobcu v poriadku a žalobca nemal pocit, že bol opitý. Obdobne vypovedal aj F. X. dňa 9.1.2014. Žalobca bol toho názoru, že žalovaný nepreukázal svoje tvrdenie, že v čase nehody mal žalobca vedomosť o tom, že vodič je pod vplyvom alkoholu. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/237/2012 zo dňa 17.1.2013. Žalobca aj ostatní spolujazdci vodiča opakovane žiadali, aby MV zastavil, na čo však vodič nereagoval. Na toto žalobca reagoval tým, že si z obavy o svoj život presadol na zadné sedadlá a bol presvedčený, že ak by tak nespravil, tak by nehodu určite neprežil. Bezpečnostný pás si už po tomto presune nestihol zapnúť, pretože o niekoľko sekúnd auto narazilo do stromov. Žalobca si teda nesadl do MV s vedomosťou, že vodič je v podnapitom stave, preto sa mu krátenie o 50 % javilo ako neprimerane prísne. K hodnote jedného bodu bolestného uviedol, že nesúhlasí so žalovaným v tejto otázke, pretože zdravotný stav žalobcu v čase dopravnej nehody, kedy mal podľa žalovaného a znalca MUDr. C. vzniknúť nárok na bolestné ešte s určitosťou nebol ustálený a jeho liečba nebola ukončená. Žalobca na podporu svojej argumentácie označil viaceré súdne rozhodnutia NS SR a NS ČR. K nároku na mimoriadne zvýšenie SSU bol žalobca presvedčený, že navýšenie v rozsahu 50 % je legitímne, a to aj s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22.1.2015 sp. zn. 9Co/592/2014. Skutkovo tento nárok zdôvodňoval tým, že žalobca bol v čase nehody vo veku 18 rokov, ostal ochrnutý a pripútaný na invalidný vozík, jeho zdravotný stav si vyžaduje 24 hodinovú starostlivosť tretej osoby, bez ktorej by nebol schopný vykonávať elementárne životné úkony.

13. Na pojednávaní dňa 9.1.2018 (čl. 208) žalobca navrhol doplniť dokazovanie výsluchom MUDr. B..

14. V podaní zo dňa 3.7.2018 (čl. 236) žalobca uviedol, že na výsluchu ním navrhovaného svedka MUDr. A. netrvá.

15. Na pojednávaní dňa 12.3.2019 (čl. 276) súd vypočul MUDr. F., MUDr. B. a svedkyňu Ľ. L..

16. V podaní zo dňa 12.4.2019 (čl. 297) žalovaný po výsluchu znalcov zotrval na svojich predchádzajúcich námietkach a doplnil, že aj podľa vypočutého znalca MUDr. B. PhD. samotná jazva po tracheostómii nemá automaticky za následok zúženie hrtana a uvedený znalec v tomto prípade vychádzal iba z predpokladu, nie z lekárskej dokumentácie. Pre prípad, ak by súd nepovažoval za preukázané jeho námietky k znaleckým posudkom navrhol vykonanie znaleckého dokazovania so špecifikáciou otázok na znalca.

17. Písomným podaním zo dňa 18.4.2019 (čl. 299) žalobca doplnil svoju argumentáciu k miere spoluzavinenia na škodu tak, že premiestnenie na zadné sedadlá označil ako odvracanie priamo hroziaceho nebezpečenstva podľa § 418 ods. 1 OZ, ktoré vylučuje jeho spoluzodpovednosť na vzniknutej škode. Ku skutočnosti, že si sadol do auta, napriek tomu že vedel, že vodič je opitý, uviedol, že sám bol vtedy opitý a v tomto stave strácal kognitívne schopnosti, tak sa do uvedenej situácie nemal dostať protiprávne. Keďže sa predpokladalo, že sa na dozvukoch bude piť, matka mu neposkytla auto, pretože pitie alkoholu predpokladala; na rozdiel od otca vinníka dopravnej nehody, ktorý mu auto poskytol, z čoho žalobca usudzoval, že keď ako vodič mal auto a bude ho šoférovať, tak neporuší predpisy a nesadne do auta po požití alkoholu. Z uvedených dôvodov sa žalobcovi zdalo prísne krátenie poistného plnenia o 50 %. Poukázal aj na to, že ostatným spolujazdcom bolo krátené poistné plnenie iba o 40 % (na inom pojednávaní potom na otázku súdu doplnil, že krátenie 40 % u ostatných spolujazdčov vychádzalo z úvahy poisťovne a nie je záverom súdneho konania). K sporným položkám ohodnotenia bolestného a SSU žalobca uviedol, že žiada, aby súd vyhodnotil všetky dôkazy dosiaľ o tejto otázke vykonané aby prihliadol na to, že znalec MUDr. B. PhD. vykonal osobné vyšetrenie žalobcu výlučne na tento účel, kým znalecká organizácia G..sk takéto vyšetrenie nevykonala. Poukázal na to, že žalovaný poskytol žalobcovi bolestné v rozsahu 2842 bodov, nie v rozsahu 2596 bodov, ako žalovaný uviedol vo svojom oznámení o poistnom plnení zo dňa 20.5.2014. K nároku na navýšenie SSU podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. uviedol, že nepovažuje za správny postup lekára, ktorý uvedené ustanovenie aplikuje iba na niektoré položky - v tomto zákonom ustanovení nie je špecifikované, že sa posudzujú jednotlivé položky a ani by to nebolo logické, vzhľadom na skutočnosť, že nárok na SSU podľa žalobcu nie je možné na jednotlivé položky deliť, i keď pre potreby jeho hodnotenia je nutné stanoviť obmedzenie v rámci jednotlivých položiek, ktoré sa však týkajú celého individua žalobcu. Poukázal aj na dôvodovú správu k § 4 zákona č. 437/2004 Z.z.: "Pri náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia je potrebné riadiť sa zásadou primeranosti povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, ako i kvantitatívnu stránkou, ktorá vyjadruje v akom rozsahu sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v spoločenskom živote." Na mieste je preto podľa žalobcu zvýšenie zisteného bodového hodnotenia za SSU ako celku, a to až na dvojnásobok, vzhľadom na závažnosť trvalých obmedzení poškodeného v ich súhrnnom komplexe. Izolované posúdenie vplyvu každého trvalého následku na kvalitu života poškodeného nie je racionálne a prakticky ani možné. K podaniu bolo pripojené Oznámenie žalovaného o poistnom plnení zo dňa 22.5.2014.

18. Podaním zo dňa 21.5.2019 (čl. 320) žalobca žiadal odmietnuť procesný návrh žalovaného na vykonanie dokazovania z dôvodu koncentrácie konania a procesnej ekonómie.

19. Uznesením č.k. 8C/117/2014-350 zo dňa 25.6.2019 súd na návrh žalovaného nariadil znalecké dokazovanie.

20. Podaním zo dňa 20.1.2020 (čl. 407) sa žalobca vyjadril k vyhotovenému znaleckému posudku tak, že sa so závermi znaleckej organizácie E. T. nestotožňuje v časti nemožnosti obodovania položiek č. 230 a č. 298a, ale s poukazom na hospodárnosť a efektívnosť súdneho konania akceptuje všetky závery znalca a netrvá na ďalšom dokazovaní.

21. Na pojednávaní dňa 24.2.2020 (čl. 430) žalovaný poukázal na to, že z ním označených dôkazov jednoznačne vyplýva, že žalobca mal vedomosť o požití alkoholu zo strany vodiča a k odklonu výpovedi žalobcu o jeho vedomosti o tejto skutočnosti došlo až v čase, keď sa posudzuje otázka jeho spoluviny na vzniku škody. K nároku na zaplatenie úroku z omeškania žalovaný uviedol, že si splnil svoju povinnosť podľa § 11 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z., preto podľa jej názoru nedošlo k naplneniu podmienok podľa ods. 8 označeného zákonného ustanovenia pre uplatnenia a priznanie úrokov z omeškania v danej časti.

22. Vo veci súd vykonal dokazovanie listinami tvoriacimi obsah súdneho spisu, vrátane súkromných znaleckých posudkov, predložených sporovými stranami, znalecké dokazovanie súdom určeným znalcom, výsluchom znalcov, ktorí vykonávali súkromné znalecké posudky, výsluchom svedka, výsluchom žalobcu, a oboznámil sa s ostatným obsahom súdneho spisu.

23. Z vykonaného dokazovania a z nesporných tvrdení sporových strán má súd za preukázaný nasledovný skutkový stav:

24. Dňa 23.11.2013 došlo k dopravnej nehode, v dôsledku ktorej došlo u žalobcu ku škode na zdraví; žalobca bol spolujazdcom vo vozidle, ktoré narazilo do stromu..

25. Podľa listu Okresnej prokuratúry Zvolen zo dňa 05.05.2014 bola na Vodiča Vozidla podaná obžaloba pre prečin ublíženia na zdraví a pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky.

26. Listom zo dňa 22.5.2014 (čl. 27, čl. 303) žalovaný oznámil žalobcovi, že dňa 19.5.2014 ukončil šetrenie poisťovnej udalosti a uskutočnil jej likvidáciu na základe znaleckého posudku MUDr. C. zo dňa 23.11.2013. Žalovaný listom zároveň oznamuje žalobcovi, že mu poukazuje poistné plnenie vo výške 22.878,50 €, v ktorom zohľadnil 50 % spoluvinu žalobcu na škode, pričom spoluvinu odôvodňoval tým, že žalobca nebol pripútaný bezpečnostným pásom, ako aj tým, že sa viedol v MV vedenom vodičom pod vplyvom alkoholu.

27. Uznesením ČVS: H.-XXX/DI-I.-XXXX zo dňa 09.1.2014 (čl. 75) bol v trestnom konaní proti obvinenému X. E., ustanovený znalec na účely určenia (okrem iného), aké zranenia utrpel žalobca, ako aj ostatní, pri dopravnej nehode, zistenia dĺžky jeho práceneschopnosti a určenia bodového ohodnotenia jeho poškodenia zdravia. Za znalca bol určený MUDr. C..

28. Podľa Znaleckého posudku (ZP) č. 1/2014 MUDr. C., správy Traumatologickej ambulancie Zvolen z 24.11.2013, poškodený F. X. bol privezený ako účastník dopravnej nehody, priznal konzumáciu alkoholu, na okolnosti nehody si dokonale nepamätal. Na 27 strane posudku vo vzťahu k poškodenému X. znalec konštatoval, že poškodený do Vozidla, ktoré riadil vodič po požití alkoholu nemusel nastúpiť, pretože vedel, že vodič alkohol požil a takomto stave šiel "povoziť" priateľov spolužiakov. Totožné znalec skonštatoval aj pri poškodenom B.. Pri žalobcovi znalec výslovne uviedol (strana 44. Znaleckého posudku), že žalobca vedel, že vodič je pod vplyvom požitého alkoholu, čo vyplýva z výpovede žalobcu, registrovanej vo vyšetrovacom spise. Znalec ohodnotil bolestné žalobcu na 2.842 bodov pri hodnote jedného bodu 16,10 €.

Podľa príloh k ZP, mal vodič MV 1,58 g/l alkoholu v krvi a bol prijatý ako šofér pod vplyvom alkoholu. Spolujazdec X. po prijatí do nemocnice rovnako priznal konzumáciu alkoholu. Žalobca bol po privezení do nemocnice zjavne pod vplyvom omamných látok, priznal konzumáciu alkoholu

29. Výzvou zo dňa 31.3.2014 (čl. 76) si žalobca uplatnil u žalovaného nárok na náhradu za bolesť podľa znaleckého posudku MUDr. C. za 2.842 bodov, pri hodnote bodu 16,48 €, v celkovej sume 46.837,- €.

30. Podľa záznamu o podaní vysvetlenia zo dňa 24.11.2013 (čl. 79) p. F. X. (ďalší pasažier MV) uviedol, že bol spolu so spolužiakmi na chate na dozvukoch a počas večera popíjali alkoholické nápoje. Ďalej uviedol, že so spolužiakmi, vrátane žalobcu išli spolu s X. E. na jeho MV z chaty. Pán X. uviedol, že všetci boli pod vplyvom alkoholu a ako dôvod jazdy uviedol, že sa chceli ísť niekde povozit'. Išli dosť rýchlo a všetci traja upozorňovali vodiča, aby nešiel tak rýchlo. Počas jazdy dokonca žalobca z predného sedadla preliezol na zadné sedadlá. Ešte chvíľu na vozidle jazdili a potom si už pamätal len silný náraz.

31. Podľa zápisnice o výsluchu poškodeného zo dňa 13.3.2014 (čl. 80) žalobca uviedol, že bol s kamarátmi (za ktorého označil aj vodiča) na chate. "Popíjali sme spolu od obeda alkoholické nápoje. Pamätám si len toľko, že v neskorých večerných hodinách sme stáli pri aute X. E.. Potom sme do neho nasadli...Pamätám sa, že so si nezapomel bezpečnostný pás....Boli sme všetci v podnapitom stave. Pamätám sa už len toľko, že sme išli strašne rýchlo a kričali sme na X., aby išiel pomalšie. Ja som sa bál a preto som si počas jazdy presadol na zadné sedadlo do stredu medzi F. a M.."

32. Znalec MUDr. B. v znaleckom posudku č. X/XXXX (čl. 102) ohodnotil bolestné žalobcu celkom 2.936 bodmi, SSU celkom 6340 bodmi, pričom bodové hodnotenie SSU podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. zvýšil vzhľadom na obmedzenie poškodeného uplatniť sa vo veľmi mladom veku v živote a spoločnosti o 100 % na 12.680 bodov. Pri sťažení spoločenského uplatnenia znalec hodnotil nasledovné položky:

Znalec MUDr. B. v ZP ďalej uviedol, že úraz z dňa 24.11.2013 zanechal na poškodenom rozsiahle následky, čo sa týka pohybových obmedzení. Je pripútaný na lôžko a na invalidný vozík s nemožnosťou efektívnej aktívnej hybnosti trupu, dolných a horných končatín. Zmena polohy do sedu je viazaná na asistenciu tretích osôb. Práca s počítačom, vzhľadom na ochrnutie rúk, je viazaná na pomôcku fixovanú k ortéze ruky pravej hornej končatiny. Napriek tomu je aj s touto pomôckou práca s počítačom výrazne sťažená. Príbuzní zabezpečujú väčšiu časť jeho polohovania, vysádzanie do sediacej polohy a asistenciu pri prijímaní potravy. Vychádzky absolvuje v invalidnom vozíku do ktorého ho vysádzajú a asistujú pri pohybe príbuzní. Vzhľadom na závažnosť pohybového obmedzenia poškodeného možno konštatovať, že ovplyvňuje každú oblasť jeho existencie. Nie je schopný bazálnej pohybovej aktivity, ktorá by zabezpečila jeho základné potreby na prežitie a je plne odkázaný na starostlivosť tretích osôb.

Pohybové obmedzenie znalec odhadol na 95% redukciiu predúrazovej pohybovej aktivity. Neurologické následky spôsobené úrazom dramaticky postihujú všetky aspekty jeho života, obzvlášť ak sa jedná o mladého človeka, ktorý si tieto následky plne uvedomuje. Účasť na športovom živote je v podstate vylúčená. Akékoľvek spoločenské a kultúrne aktivity sú viazané na asistenciu tretích osôb. Osobný a rodinný život v zmysle možnosti založenia vlastnej rodiny je v porovnaní so zdravou populáciou výrazne sťažená. Celý rozsah obmedzenia aktivít bežného života v porovnaní s predúrazovým stavom znalec odhadol na 90 %. Zlepšenie stavu znalec odhadol ako nepravdepodobný a stav žalobcu znalec označil ako trvalý.

33. Výzvou zo dňa 1.4.2015 (čl. 111) žalobca vyzval žalovaného na uzatvorenie dohody o vyrovnaní podľa § 6 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., ktorou žiadal od žalovaného zaplataenie 50 % navýšenia SSU, t.j. sumu 117.374,50 €.

34. Znalec MUDr. T. v znaleckom posudku zo dňa 20.3.2015 (čl. 114) hodnotil SSU žalobcu v odbore svojej špecializácie - položku č. 255 obodoval 1300 bodmi a položku 321a obodoval 800 bodmi. K položke 255 uviedol, že táto zahŕňa aj položku 254. S odkazom na § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. zvýšil SSU na dvojnásobok, teda na 4.200 bodov - skonštatoval, že nehoda zasiahla do života žalobcu zásadným spôsobom, a to nie len do jeho fyzickej integrity, ale aj do celistvosti jeho osobnosti, a to už v období dospievania, pričom nejde len o prechodný stav, ale o celoživotný zásah, ktorý poznačil a naďalej bude poznačovať nie len jeho osobnosť a charakter na celý život, ale aj život jeho rodiny. Vyhliadky do budúcnosti znalec jednoznačne označil ako nepriaznivé.

35. Znalec MUDr. F. (čl. 277) vo svojej výpovedi dňa 12.3.2019 vypovedal, že položka č. 231 v podstate konzumuje položku č. 230; k položke č. 298b (zúženie hrtanu ľahkého stupňa) uviedol, že túto položku nepovažuje za preukázanú zdravotnou dokumentáciou. Položky 314 a 316c navrhol nenavýšovať, pretože podľa jeho názoru sú z medicínskeho hľadiska súčasťou položky 307, čo znamená kompletne ochrnutie všetkých štyroch končatín. K ustáleniu zdravotného stavu žalobcu na účely bolestného uviedol, že k tomuto došlo v roku 2014, čo sa týka SSU tu došlo k ustáleniu zdravotného stavu v roku 2015. Na doplňujúce otázky znalec uviedol, že existujú prípady, kedy položka č. 231 nie je obsiahnutá v položke č. 230, v prejednávanej veci však tomu tak nie je. Vo vzťahu k položke 298b znalec uviedol, že poškodeného osobne nevyšetrovali, ale v jeho zdravotnej dokumentácii nenašli žiadne údaje o tom, že by hrtan mal byť po úraze poškodený alebo zúžený. K aplikácii ustanovenia § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. znalec uviedol, že ich znalecká organizácia pri posudzovaní navýšenia SSU hodnotí každú položku samostatne. Pri priznaní konkrétneho navýšenia vychádzajú z ukazovateľov priemerného veku dožitia mužov a žien v slovenskej populácii, pričom 100 % rezervujú pre najnižšie vekové skupiny. V danom prípade z tohto hľadiska ich znalecká organizácia zvolila 75% navýšenie pre položky 307, 304c, 318, 433a; v prípade položky 321a navrhli priznať navýšenie 100 % vo vzťahu k uplatneniu reprodukčnej ambície. Uplatnenie navýšenia nemá stanovené jasné medicínske pravidlá. Na účely aplikácie vyššie označeného zákonného ustanovenia však zohľadňujú všetko čo majú k dispozícii.

36. Znalec MUDr. B. vo svojej výpovedi dňa 12.3.2019 (čl. 279) vypovedal, že k ustáleniu zdravotného stavu na účely bolestného v prípade poranenia miechy sa čaká jeden rok - po tomto období je už regenerácia miechy menej pravdepodobná alebo nepravdepodobná. U žalobcu bolo podľa znalca na mieste samostatne hodnotiť položky č. 230 a 231. Uviedol, že sú situácie, kedy položka č. 231 nekonzumuje položku č. 230. K položke 298b (zúženie hrtanu) uviedol, že správne mala byť hodnotená položka 298a; dôvodom hodnotenia tejto položky bolo dlhodobé zavedenie tracheostomickej kanily, po vybratí ktorej sa otvor priedušnice vždy hojí jazvou a jazva má tendenciu zužovať priesvit priedušnice. Hodnotenie položky 307 (poúrazová kvadruplégia) hodnotí poruchu hybnosti a jej hodnotenie nemá vplyv na položky 314 316c. Navýšenie podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. považoval znalec za dôvodné v rozsahu 100 % v kontexte mladého veku žalobcu.

37. Svedkyňa Ľ. L., matka žalobcu, vo svojej výpovedi dňa 12.3.2019 (čl. 281) vypovedala, že po autohavárii sa aj jej aj synovi zmenil život k horšiemu. Žalobca ostal depresívny, otec s ním nekomunikuje. Všetko je len na nich a opatrovateľkách. Syn stratil záujem o všetko. V malom dvojizbovom byte to ťažko znášajú. Keď ho chce niekde odviezť autom, musí niekoho zavolať, lebo sama s opatrovateľkou ho nedá ani do auta. Priateľka, ktorú mal pred nehodou sa s ním rozišla. Nemá ani taký kontakt s ľuďmi, aký mal pred tým. Vnímam to tak, že sme pre ostatných príťaž. Musí mať lepšiu stravu, čo ide do peňazí. Príjmy syna sú iba dôchodok, opatrovateľský príspevok a príspevok na benzín 30,- €. Momentálne je nezamestnaný a ťažko si hľadá prácu, pretože všetci vedia, že často kvôli synovi potrebuje paragafy. Veľmi by im pomohol malý domček, kde by mal každý svoj priestor - ich byt má 40 m²- obývačka s kuchyňou a jedna malá izbička. Nie len synovi sa pokazil život, ale celej ich rodine. Pomáhala jej mama ale teraz už nemôže, lebo jej otec je v poslednom štádiu rakoviny. Nikoho iného blízkeho nemá. Pred autohaváriou syn chcel od nej auto a ona mu ho nedala. A aký to malo zmysel,

keď otec toho druhého mu auto dal na dozvuky, aj to už je podľa nej prečin. Čo počula, tak mu k tomu otec povedal, že keď budeš opitý, zavolaj, prídem pre teba - to hovorili synovi spolužiaci, keď ho prišli pozrieť do nemocnice.

38. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne ústredie zo dňa 04.05.2015 (čl. 119) bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok z dôvodu poklesu vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

39. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 27.5.2015 (čl. 120) žalovaný oznámil žalobcovi, že dňa 25.5.2015 ukončil šetrenie poistnej udalosti, na základe ktorého poukázal žalobcovi dňa 25.5.2015 preddavok vo výške 30.000,- €. Súčasne požiadal žalobcu o doručenie zdravotnej dokumentácie od 27.12.2013, rozhodnutie Sociálnej poisťovne o miere poklesu pracovnej činnosti s tým, že po doplnení chýbajúcej zdravotnej dokumentácie bude nároky žalobcu konzultovať zo znaleckou organizáciou forensic.sk.

40. Listom zo dňa 18.2.2016 (čl. 143) žalovaný oznámil žalobcovi, že na základe ním uplatneného nároku na SSU oslovil znaleckú organizáciu G., ktorá vypracovala znalecký posudok č. X/XXXX, podľa ktorého určila nárok žalobcu na SSU na 10.997,50 €, čo pri hodnote jedného bodu vo výške 17,16 € predstavuje sumu 188.718,- €. Po zohľadnení spoluúčasti žalobcu žalovaný ustálil nárok žalobcu na sumu 94.359,- € a žalobcovi poukázal sumu 64.359,- € (po odpočítaní preddavku vo výške 30.000,- €).

41. Znalecká organizácia G..sk vypracovala znalecký posudok č. 5/2016 (čl. 149) na základe objednávky žalovaného a jej úlohou bolo vyjadriť sa k adekvátnosti bodovému hodnoteniu bolestného a SSU, určenými znalcami MUDr. B., PhD. v posudku č. X/XXXX a MUDr. T. v posudku č. XX/XXXX. K obodovaniu bolestného znalcom MUDr. B. mala pripomienky k položke č. 230 krvácanie do miechy o počte bodov 340 - túto položku podľa znalca z lekárskeho správ, menovite z MRI nálezu, nie je možné potvrdiť. Ostatné položky bolestného znalec považoval za preukázané. Vo vzťahu k bolestnému uviedol, že bolestné bolo možné hodnotiť v roku 2014. K bodovému hodnoteniu SSU uviedol, že považuje za preukázané položky č. 255, 307, 304c, 314, 318 a 321a. K ostatným položkám uviedol nasledovné výhrady: Položku 298b nepovažoval za preukázanú, pretože samotná skutočnosť, že mal poškodený tracheostómiu nie je automatickým predpokladom zúženia hrtana. Položku 254 podľa znalca nie je možné hodnotiť súčasne s položkou 255. Navyše odporučil hodnotiť aj položky č. 432b a 433a. Položku 255 (rozsah bodov od 260-1300) navrhol s poukazom na § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. hodnotiť o 100 bodov nižšie, s poukazom na špecifikované psychologické vyšetrenia. SSU podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. navrhol zvýšiť o 75 %, a to vzhľadom na vek poškodeného v čase úrazu (18 rokov) a priemerný vek dožitia muža v SR (72 rokov), okrem položiek 255, ktorú navrhol zvýšiť o 70 %, položku 321a navrhol zvýšiť o 100 % vzhľadom na to, že sa úraz stal v predprodukčnom období, položku 432b navrhol ďalej nenavyšovať vzhľadom k jej nepodstatnému dosahu na SSU. Navyšovanie položiek 314 a 316 považoval znalec za metodicky nesprávne, pretože porucha zdravia hodnotená týmito položkami je neoddeliteľnou súčasťou poruchy zdravia hodnotenej pod položkou číslo 307, ktorá už bola zvýšená. Zdravotný stav žalobcu na účely SSU označil znalec za ustálený až v roku 2015. SSU žalobcu znalec ohodnotil nasledovne:

42. Pred dožiadaným súdu žalobca dňa 10.2.2017 (čl. 171) vypovedal, že bol so spolužiakmi na chate, kde sa požívali alkoholické nápoje. Žalobca spolu s ostatnými, ktorí tam ostali, sa rozhodli odísť za spolužiakmi a nemali žiadneho šoféra, ktorý nepožíval alkohol. Nastúpil do auta spolu s X. E.. Nikto nečakal, že by vodič išiel veľkou rýchlosťou. Žalobca sedel vpredu. Vodič išiel veľmi rýchlo, pridával rýchlosť, všetci mali strach a hovorili mu, aby spomalil na čo vodič nereagoval. Po upozornení vodiča si presadol dozadu, a potom si už nič nepamätá. Po nehode sa mu zmenil život radikálne. Nemôže sa ani otočiť na posteli, úkony bežného života nezvláda bez pomoci ďalšej osoby. Mal priateľku, ktorá ho opustila. Chcel sa stať hasičom, čomu zodpovedal aj jeho fyzický stav - toto po nehode nie je možné. Chcel mať deti, rodinu, normálny život. Dnes sa o neho starajú dve asistentky, ktoré mu zabezpečujú celodennú opateru. Má pár kamarátov, s ktorými sa stretne tak raz za mesiac. V podstate k nemu chodia iba zdvorilostné návštevy. Máva bolesti chrbta a krku, nedokáže absolvovať dlhé cesty autom pre uvedené bolesti. Užíva antidepresívna a lieky na spanie. Chodil na viacero rehabilitácií, ale nevedia mu pomôcť, jeho ochrnutie je trvalé a nezvratné. Na otázku žalovaného, či vedel, že p. E. bezprostredne pred riadením MV požíval alkoholické nápoje, žalobca uviedol, že vedel, že dotýčny vypil nejaký pohár vína, avšak nepil súčasne s nimi. Nespomínal si, či pil tvrdý alkohol. Na ďalšiu otázku žalovaného, prečo si sadol do MV s človekom, ktorý požíval pred jazdou alkoholické nápoje, žalobca uviedol, že si myslel, že vypil len pohár vína a že bude šoférovať v poriadku. Vodič na neho pôsobil v poriadku, nepôsobil ako opitý. Žalobca bol viac opitý ako vodič.

43. Podľa Odborného posudku Sociálnej poisťovne o invalidite žalobcu (čl. 182) je miera poklesu žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť 80 %.

44. Súdom ustanovený znalec - znalecká organizácia E. T. vypracovala znalecký posudok č. XX/XXXX. Znalec s odkazom na výsledky MRI vyšetrenia dospel k záveru, že v danom prípade je správne hodnotiť položku č. 231 a nie položku č.230. Tieto dve položky nie je možné hodnotiť súčasne, pretože poškodenie na zdraví je svojimi znakmi zahrnuté pod položkou č. 231 (§9. ods.8 zákona č. 437/2004 Z.z.). Položka č.230 sa hodnotí skôr pri neúrazových krvácaniach do miechy (pri nádoroch, cievnych ochoreniach), kedy za samotné poškodenia pacienta zodpovedá krvácanie a to spôsobí poruchu vodivosti nervových vlákien v mieche, čo nie je tento posudzovaný prípad. K prítomnosti/nepřítomnosti položky č. 298a - zúženie hrtnu ľahkého stupňa u žalobcu v súvislosti s následkami zranení z dopravnej nehody zo dňa 23.11.2013 znalec poukázal na závery MUDr. F. B. PhD v jeho ZP č.X/XXXX, ktorý túto položku v bodovaní SSU zdôvodnil tým, že sa jedná o tracheálnu stenózu ako následok po tracheostómii. Uvedený znalec však nedoložil žiadne objektívne vyšetrenie, preto túto položku znalecká organizácia navrhla nezahrnúť do trvalých následkov ako preukázanú. Navýšenie položiek č. 314, č. 316c, č. 307 - znalec vyhodnotil ako správne a tento názor v ZP odborne zdôvodnil, rovnako odborne zdôvodnil, prečo navýšenie položky č. 307 v sebe nezahŕňa navýšenie položiek č. 314 a 316c.Vzhľadom na vek poškodeného v čase úrazu a závažný, pre jeho nasledujúci život rozhodujúci a nemenný rozsah poškodenia navrhol všetky tieto tri položky (č.307, 314, 316c) navýšiť o 100%, nie o 75% ako navrhla vo svojom posudku znalecká organizácia G..sk (posudok č.X/XXXX), ktorá 75% navýšenie zdôvodnila priemerným vekom dožitia muža v SR. Podľa znalca nemá priemerná dĺžka dožitia vplyv na rozsah útrap, ťažkostí a obmedzení v spoločenskom živote poškodeného, ktorého závažné poškodenie vzniklo v 18-tom roku života a zásadným, závažným spôsobom zasiahlo do jeho spoločenského života.

45. V konaní nebolo sporné, že žalobca utrpel poškodenie zdravia pri nehode, ktorú zavinilo vozidlo prevádzkované poisťovňou žalovaného, rozsah poškodení zdravia žalobcu ani deň kedy sa tak stalo.

46. Súd v konaní vykonal všetky navrhnuté dôkazy, na ktorých procesné strany trvali.

Skutkové a právne závery súdu:

47. Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody na zdraví, spôsobenej prevádzkou motorového vozidla vo forme bolestného, SSU a mimoriadneho zvýšenia SSU, vrátane príslušenstva.

48. V konaní boli sporné najmä odborné a právne otázky, najmä či sa žalobca spolupodieľal na vzniku škody, aká je výška jedného bodu bolestného, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu na účely bolestného a SSU a či bolo dôvodné bodovanie všetkých položiek bolestného a SSU.

Bodové hodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia

49. Na určenie rozsahu poškodenia zdravia žalobcu boli vykonané viaceré znalecké posudky. Žalobca si pôvodne uplatnil bolestné v rozsahu 2842 bodov podľa ZP MUDr. C. a žalobu neskôr rozšíril o nárok na bolestné do rozsahu 2936 bodov na základe znaleckého posudku MUDr. B. PhD. Zo všetkých uplatnených obodovaných položiek bolestného žalovaný namietal jedinú položku č. 230 v hodnote 340 bodov.

50. K dôvodnosti bodovania položky č. 230 sa opakovane vyjadrovali viacerí znalci, ktorí sa zhodli na tom, že uvedenú položku v danom prípade nie je dôvodné hodnotiť. Osobitne posledný, v tomto súdnom konaní ustanovený znalec vo svojom ZP uviedol, že prítomnosť tejto položky lekárske nálezy ani MRI nepotvrdzujú. S ohľadom na toto zdôvodnenie sa súd v uvedenej odbornej otázke priklonil k názoru znaleckej organizácie E. T. a znaleckej organizácie G..sk, že položku č. 230 nie je dôvodné u žalobcu hodnotiť.

51. Súd preto uznal ako dôvodné obodovanie bolestného v rozsahu 2936 bodov - 340 bodov (za položku č. 230) = 2596 bodov.

52. Titulom SSU žalobca žiadal priznať odškodnenie v rozsahu bodov 13.680 podľa znaleckých posudkov MUDr. B., PhD. a MUDr. T.. Z uplatneného nároku na SSU žalovaný uznal dôvodný nárok na 10.772,50 bodov (žalovaný poskytol žalobcovi plnenie celkom za 10.997,50 bodu, avšak položky 432b o počte bodov 50 a 433a o počte bodov 175 plnil žalobcovi bez toho, aby boli položky na súde uplatnené).

53. Rozdiel bodov, ktoré žalovaný v konaní neuznal potom predstavuje 2.907,50 bodov. Jedná sa o nasledovné, žalovaným neuznané položky:

žiadané žalobcom uznané žalovaným

položka ZBO SSU navýšenie podľa § 10 ods. 4 zák. spolu ZBO SSU navýšenie podľa § 10 ods. 4 zák. spolu rozdiel

307 2600 100% 5200 2600 75% 4550 650

304c 390 100% 780 390 75% 682,5 97,5

314 900 100% 1800 900 0% 900 900

316 300 100% 600 300 0% 300 300

318 400 100% 800 400 75% 700 100
255 1300 100% 2600 1200 70% 2040 560
298a 150 100% 300 0 0 300
sumár 12080 9172,5 2907,5

54. Pri obodovaní SSU žalobcu sa znalci zhodli v určení základného bodového ohodnotenia všetkých položiek s výnimkou hodnotenia položky 298a, ktorú žalovaný neuznával v celom rozsahu a ohodnotenia položky č. 255, ktorú žalobca žiadal priznať v rozsahu ZBO 1300 bodov, a žalovaný uznal v rozsahu 1200 bodov.

55. Čo sa týka položky č. 298a, jedná sa o poškodenie zúženie hrtanu ľahkého stupňa. Znalec MUDr. B. PhD., ktorý položku zahrnul do svojho ZP, vo svojom výsluchu pred súdom uvedenú položku odôvodňoval tým, uvedené poškodenie zdravia je dôsledkom dlhodobého zavedenia traeeostomickej kanyly, po vybratí ktorej sa otvor priedušnice vždy zhojí jazvou, ktorá má tendenciu zúžiť hrtan. Následne znalci - organizácie G..sk a E. T. uviedli, že uvedené poškodenie zo zdravotnej dokumentácie žalobcu nevyplýva. Pretože znalec MUDr. B. PhD. už vo svojej výpovedi uviedol, že ide o predpoklad a nie o výsledok vyšetrenia alebo nálezu, a následne ďalší dvaja znalci potvrdili, že zo zdravotnej dokumentácie žalobcu uvedené poškodenie nevyplýva, súd túto položku nevyhodnotil ako dôvodnú.

56. Položka č. 255 predstavuje vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesnivých situácií. Uvedenú položku obodoval znalec MUDr. T. maximálnym počtom bodov 1300- toto bodové hodnotenie zdôvodnil tým, že nehoda zasiahla do života žalobcu zásadným spôsobom, a to nie len do jeho fyzickej integrity, ale aj do celistvosti jeho osobnosti, a to už v období dospievania, pričom nejde len o prechodný stav, ale o celoživotný zásah, ktorý poznačil a naďalej bude poznačovať nie len jeho osobnosť a charakter na celý život, ale aj život jeho rodiny. Nehoda podľa neho má výrazný dosah na spoločenské uplatnenie žalobcu, vrátane každodenného zmyslu jeho života a celkovej osobnostnej pohody.

57. Znalecká organizácia G..sk navrhla položku č. 255 obodovať s poukazom na § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z. o 100 bodov menej ako MUDr. T., a to s poukazom na vyšetrenie Mgr. A. v novembri 2013 a psychologické vyšetrenie MUDr. X..

58. Podľa § 10 ods. 6 zákona č. 437/2004 Z.z., ak vznikli následky v orgáne alebo končatine, ktorých funkcia sa porušila predchádzajúcimi vrodenými alebo získanými zmenami zdravotného stavu, hodnotia sa len následky, ktoré vznikli v súvislosti s posudzovaným poškodením na zdraví alebo ktoré viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak nemožno stav zmien zdravotného stavu pred posudzovaným poškodením na zdraví presne zistiť, nesmie pri hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia počet bodov prekročiť tri štvrtiny ustanovenej sadzby.

59. Z lekárskeho správ, na ktoré poukazovala znalecká organizácia G..sk je nepochybné, že žalobca mal pred nehodou psychické problémy v dôsledku rozvodu jeho rodičov, avšak z tých istých lekárskeho správ vyplýva, že psychiatricky bol kvôli tomu vyšetřovaný a teda liečený v roku 2012, teda približne rok pred dopravnou nehodou. Lekárske správy z psychiatrických vyšetření nenaznačujú, že žalobcom uvádzané problémy akokoľvek súvisia s predchádzajúcimi problémami žalobcu. Súd prihladol aj na to, že MUDr. T. je známou kapacitou vo svojom odbore (psychiatria a sexuológia), a žalobcu aj osobne vyšetřil, na rozdiel od znaleckej organizácie G..sk, ktorá žalobcu osobne nevyšetřila. Súd sa v tomto prípade priklonil k názoru súdneho znalca MUDr. T. a vyhodnotil ako dôvodné ZBO položky č. 255 v rozsahu bodov 1300.

60. Ostatné námietky žalované k bodovému ohodnoteniu SSU sa týkali navýšenia jednotlivých položiek podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z.

61. Podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku.

62. Možnosť zvýšenia niektorých alebo všetkých položiek SSU je odbornou otázkou, ku ktorej sa vyjadrovali odlišne viacerí znalci. Žalovaný v tejto otázke vychádzal zo ZP znaleckej organizácie G..sk, ktorej znalec MUDr. F. pred súdom vypovedal, že pri stanovení tejto otázky vychádzal z priemerného veku dožitia mužov v SR. Súd uvedenú argumentáciu znalca neakceptoval najmä s prihliadnutím na:

- vyjadrenia ostatných znalcov (MUDr. T., MUDr. B. a znaleckej organizácie E. T., ktorí všetci považovali za dôvodné navýšenie všetkých položiek SSU o 100 %,
- metodický postup znaleckej organizácie G..sk sa súdu nejavil ako súladný s ustanovením § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., a to napriek tomu, že kritérium veku poškodeného uvedené zákonné

ustanovenie obsahuje, avšak tak ako to urobil znalec pri navýšení položky 321a je potrebné podľa súdu zväžiť, ako je poškodený vylúčený z ďalšieho uplatnenia v jednotlivých oblastiach života a spoločnosti. Postup aplikovaný uvedenou znaleckou organizáciou podľa súdu nezohľadňuje, že poškodený žalobca bol v celom rozsahu vylúčený (alebo takmer vylúčený) z možnosti uplatniť sa napr. na pracovnom trhu, do ktorého sa mohol zapojiť plnohodnotne najskôr po dovŕšení 18 roku veku a podobnom rozsahu bol vylúčený (alebo takmer vylúčený) aj z možnosti založiť si vlastnú rodinu, ktorej založenie sa taktiež predpokladá spravidla po 18 roku života. Aplikácia označeného zákonného ustanovenia tak, ako to urobila znalecká organizácia G..sk pri položkách, kde navrhla navýšenie 75 % by podľa súdu nemala byť iba výsledkom jednoduchého matematického výpočtu - na to sa nevyžadujú odborné lekárske vedomosti, ale mala by byť výsledkom komplexného zhodnotenia možností uplatniť sa v jednotlivých oblastiach spoločenského života.

Vo vzťahu k navyšovaniu položiek 314 a 316 sa súd priklonil k odborným argumentom, prezentovaným znaleckou organizáciou E. T. a teda k tomu, že porucha zdravia pod týmito položkami nie je obsiahnutá v položke č. 307 - keby tomu tak bolo, vôbec by nebolo podľa súdu dôvodné tieto položky samostatne hodnotiť.

63. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody súd vyhodnotil ako dôvodné navýšenie všetkých položiek SSU o 100 % tak, ako to stanovili vo svojich znaleckých posudkoch znalci MUDr. T., MUDr. B. a znalecká organizácia E. T., a ako odôvodnené bodové ohodnotenie SSU žalobcu súd určil na 13.380 bodov.

Hodnota jedného bodu bolestného a SSU

64. Medzi stranami bola ďalej sporná hodnota jedného bodu bolestného a jedného bodu SSU.

65. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

66. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

67. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

68. Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, lekársky posudok sa vydáva, len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený; ak ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, spravidla až po uplynutí jedného roka od poškodenia na zdraví.

69. Z ustanovenia § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. vyplýva, že obodovanie, či už bolestného alebo SSU sa vykonáva až vtedy, keď je zdravotný stav poškodeného ustálený. Dátum ustálenia zdravotného stavu je potom rozhodujúcim časovým okamihom na účely posúdenia výšky jedného bodu bolestného/SSU podľa § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., t.j. okamihom vzniku nároku na náhradu bolestného/SSU.

70. Nárok na náhradu za bolesť vznikol v roku 2014 (kedy bol ustálený zdravotný stav žalobcu na účely posúdenia bolestného) a nárok na náhradu za SSU vznikol v roku 2015 (kedy bol ustálený zdravotný stav žalobcu na účely posúdenia SSU)- na uvedenom sa zhodli všetci znalci, okrem MUDr. C., ktorý však vyhotovoval ZP na účely trestného konania v čase, keď ešte zdravotný stav žalobcu nebol ustálený, čomu zodpovedajú ďalšie znalecké posudky, z ktorých je nepochybné, že zdravotný stav žalobcu sa menil. Znalec MUDr. C. sa navyše výslovne ani nevyjadroval k otázke ustáleniu zdravotného stavu žalobcu, ale vyhotovoval ZP v čase, keď ho o to požiadali OČTK.

71. Súd nemôže súhlasiť so žalovaným, že na účely bolestného je potrebné vychádzať z roku 2013, kedy došlo k dopravnej nehode, alebo z účinnosti Opatrení o ustanovení výšky náhrady za bolesť. Pri bolestnom sa totiž nehodnotí iba vytrpená bolesť pri samotnej dopravnej nehode, ale aj bolesť vytrpená pri následnom liečení alebo odstraňovaní následkov poškodenia zdravia, ako vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 1 v spojení s § 3 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z.. Preto na účely určenia výšky náhrady za bolesť je potrebné zohľadniť aj celé liečenie žalobcu, tak ako to ustálili znalci. Čo sa týka prípadnej časovej účinnosti Opatrení o ustanovení výšky náhrady za bolesť, táto vo vzťahu k určeniu výšky bolestného nemá žiadnu relevanciu - dotknuté opatrenia sú iba vykonávacím predpisom k ustanoveniu § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., ktorý presne stanovuje, ako sa hodnota jedného bodu určí. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že pri určení bolestného je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že zdravotný stav žalobcu bol na účely bolestného ustálený v roku 2014, preto podľa § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. je výška jedného bodu náhrady za bolesť 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok 2013, čo bolo

16,48 €. Zdravotný stav žalobcu bol na účely SSU ustálený v roku 2015, preto podľa § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. je výška jedného bodu náhrady za bolesť 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok 2014, čo bolo 17,16 €.

72. Odôvodnená výška bolestného žalobcu potom predstavuje 2596 bodov x 16,48 € = 42.782,08 € a odôvodnená výška SSU predstavuje 13.380 bodov x 17,16 € = 229.600,80 €.

Spoluzavinenie žalobcu na škodu a jeho rozsah

73. Jednou zo zásadných námietok žalovaného voči uplatnenému nároku bolo to, že žalobca samotný sa spolupodieľal na vzniku škody a to tým, sám nebol pripútaný bezpečnostným pásom, viezol sa v MV vedenom vodičom pod vplyvom alkoholu a presadal počas jazdy na zadné sedadlá MV.

74. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

75. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

76. K určení rozsahu spoluzavinenia navrhovateľa odvolací súd hodnotil jeho konanie aj z hľadiska ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka, ktoré zakotvuje všeobecnú preventívnu povinnosť počínať si tak, aby sa nikomu neškodilo (neminem laedere). Toto ustanovenie upravuje prípad, keď škodu síce spôsobila iná osoba (škodca - zodpovednostný subjekt), ale súčasne bola spôsobená aj zavinením poškodeného. Odvolací súd ďalej hodnotil spoluzavinenie aj z hľadiska § 441 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že bolo nesporne preukázané, že navrhovateľ a odporca 2/ sa zúčastnili spoločne oslavy, kde obaja požívali alkoholické nápoje. Tvrdenia navrhovateľa, že odporca 2/ nebude piť zostali iba v polohe tvrdenia. Nepreukázal takúto dohodu, ako ani nepreukázal, že si počas celého večera (celej noci) nevšimol, že by alkoholické nápoje odporca 2/ požíval. Ak by aj tak bolo, musel by si pri nastupovaní do auta v ranných hodinách všimnúť, či alkoholické nápoje požíval, alebo nie. V takomto prípade by nebolo správne, aby za škodu zodpovedal jeden alebo druhý. Odvolací súd považoval za vysokú nezodpovednosť samotného poškodeného (navrhovateľa), ak súhlasil s odvozom autom, ktoré riadil odporca 2/ potom, ako tento požil alkoholické nápoje. Uviedol, že navrhovateľ je rovnako zodpovedný za následky spôsobenia škody, lebo svojím zavineným konaním prispel k vzniku škody. (z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/275/2011, ktorý rozhodoval o odvolaní voči rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 12C/74/2005 - obsiahnuté v rozhodnutí NS SR sp. zn. 2MCdo/9/2013 z 27.8.2014; súd prvej inštancie v danom prípade určil spoluzodpovednosť poškodeného za škodu v rozsahu 50 %)

77. Ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka vyjadruje všeobecnú prevenčnú povinnosť, ktorá sa vzťahuje na všetkých účastníkov občianskoprávných vzťahov, a vzťahuje sa samozrejme aj na toho, komu riziko vzniku škody hrozí. Porušenie prevenčnej povinnosti poškodeným môže preto zakladať jeho spoluzavinenie na vzniku škody v zmysle ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka. Ide o záväznú právnu povinnosť každého dodržiavať nielen povinnosti uložené právnymi predpismi a povinnosti prevzaté zmluvne, ale - aj bez konkrétne stanoveného pravidla správania - počínať si natoľko obozretne, aby konaním alebo opomenutím konania nevznikla škoda iným ani jemu samému. Takto stanovená generálna prevencia je súčasťou občianskoprávneho zodpovednostného systému. Ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka nemá len preventívne výchovnú povahu. Povinnosť vyslovená týmto ustanovením je pre každého z účastníkov občianskoprávných vzťahov záväznou právnou povinnosťou určitým spôsobom sa správať. Preto jej nedodržanie predstavuje porušenie. Toto ustanovenie je súčasne vyjadrením všeobecnej zásady ochrany dobrých mravov v občianskoprávných vzťahoch spočívajúce v tom, že sa účastníci občianskoprávných vzťahov majú správať vždy tak, aby nespôsobili škodu na zdraví, majetku, právach iného, prírode či životnom prostredí. Všetky pravidlá správania sa v najrôznejších situáciách nemôžu byť ustanovené či podrobne upravené právnymi predpismi. Ustanovenie § 415 ukladá preto povinnosť každému postupovať vzhľadom na konkrétne okolnosti tak, aby nedal príčinu k vzniku škody na zdraví, na majetku a na iných hodnotách. Správať sa v rozpore s touto povinnosťou znamená správať sa protiprávne. Ustanovenie § 415 ale nezakladá samostatnú skutkovú podstatu zodpovednosti za škodu, ako je niekedy mylne vyvodzované, ale porušenie tejto povinnosti (namiesto porušenia konkrétnej zákonnej alebo zmluvnej povinnosti) predstavuje porušenie, ktoré - ak je príčinou vzniku škody - znamená vznik zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Vždy je potrebné posúdiť, či škodlivý výsledok by nebol nastal aj bez tohto porušenia, teda či počínanie v súlade s prevenčnou povinnosťou bolo spôsobilé škodu, ktorá vznikla, zabrániť.

Východiskom ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka je skutočnosť, že škoda nemusí byť iba výsledkom konania škodcu (viacerých škodcov), ale aj samotného poškodeného. Preto je potrebné, aby v súlade so všeobecnou prevenčnou povinnosťou v občianskoprávných vzťahoch bola taká skutočnosť

zohľadnená a poškodený buď pomerne, alebo úplne niesol škodu vzniknutú na vlastnom majetku či zdraví. Aj keď zákon hovorí o zavinení poškodeného, neznamená to, že zavinenie vo forme úmyslu alebo nedbanlivosti je nevyhnutným predpokladom jeho spoluúčasti v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka. V občianskom súdnom konaní súd o spoluzavinení poškodeného prihliada aj bez návrhu z úradnej povinnosti (pozri R 27/1979). Ak v priebehu súdneho konania vyšli najavo také skutkové okolnosti na strane poškodeného, ktoré boli príčinou, popr. jednou z príčin vzniku škody, nemožno vyvodit' plnú zodpovednosť škodcu práve pre chýbajúcu príčinnú súvislosť medzi jeho konaním a škodou. V rozsahu, v akom sa na škodlivom následku podieľali okolnosti na strane poškodeného, nie je daná zodpovednosť škodcu. Príčinná súvislosť medzi odškodňovaným následkom a konaním škodcu je nevyhnutným predpokladom jeho zodpovednosti za škodu. Preto stále platí, že v spornom konaní súd aj bez námietky škodcu rozhoduje o prípadnej spoluúčasti poškodeného na vlastnej škode. (rozhodnutie NS SR sp. zn. 2MCdo/9/2013 z 27.8.2014).

78. Medzi procesnými stranami bolo sporné, či sa žalobca svojim správaním pričínil o vznik škody a v kladnom prípade, v akom rozsahu sa tak stalo.

79. Súd akceptoval tvrdenia žalobcu o tom, že si presadnutím sa na zadné sedadlá pravdepodobne prispel k zníženiu následkov dopravnej nehody a rozsahu škody ako aj to, že pás si nemohol pripnúť pre nedostatok času, pretože opak v konaní nebol preukázaný. Avšak už samotná skutočnosť, že nasadol do MV k vodičovi, o ktorom vedel, že požíval alkoholické nápoje, podľa súdu zakladá spoluvinu žalobcu na vzniknutej škode v rozsahu 50 %.

80. Súdu sa v tomto smere javila ako dôvodná argumentácia žalovaného, že žalobca mal jednoznačnú vedomosť o požití alkoholu zo strany vodiča a k odklonu v jeho tvrdeniach došlo až v čase, keď sa posudzuje otázka jeho spoluviny na škode. Ak kľúčové súd v tomto smere vyhodnotil výpovede, ktoré boli uskutočnené najmä v krátkom časovom slede po dopravnej nehode:

- v znaleckom posudku na str. 44 súdny znalec MUDr. C. uviedol, že žalobca vedel, že vodič je pod vplyvom požitého alkoholu, čo vyplýva z výpovede žalobcu, registrovanej vo vyšetrovacom spise
- podľa zápisnice o výsluchu poškodeného zo dňa 13.3.2014 žalobca uviedol: "Boli sme všetci v podnapitom stave."

- vo svojom výsluchu pred dožiadaným súdom žalobca uviedol, že vedel, že vodič vypil nejaký pohár vína Akcia, ktorej sa žalobca s ostatnými spolužiakmi vrátane vodiča MV, zúčastnila boli dozvuky, čo je akcia, ktorej hlavným zmyslom je požívanie alkoholických nápojov. Napriek tomu, že v rozhodujúcom čase bol žalobca sám pod vplyvom alkoholu, podľa jeho výpovedi na polícii vedel o tom, že pod vplyvom alkoholu bol aj vodič MV, aj keď v priebehu tohto konania začal argumentovať tým, že nevedel o rozsahu podnapitosti vodiča. Tým, že nastúpil do auta podnapitému vodičovi sám porušil prevenčnú povinnosť, zakotvenú v ustanovení § 415 Občianskeho zákonníka a pričínil sa sám podstatným spôsobom k vzniku vlastnej škody, ako to predpokladá ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka. Mieru spoluzavinenia žalobcu na škode súd určil na 50 %, pretože k vzniku škody sa pričínili dva najzákladnejšie faktory - jazda vodiča pod značným vplyvom alkoholu a nasadenie do MV zo strany žalobcu k takémuto vodičovi; absenciou ktoréhokoľvek z uvedených faktorov by k škode žalobcu nedošlo. K určeniu rozsahu spoluzavinenia žalobcu na škode súd poukazuje aj na vyššie označené rozhodnutia v takmer totožnej skutkovej situácii.

Mimoriadne zvýšenie SSU

81. Žalobca si v konaní okrem bolestného a SSU uplatnil aj nárok na tzv. mimoriadne zvýšenie SSU.

82. Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

83. Vo vzťahu k tomuto nároku nebolo medzi stranami sporné, že žalobcovi vznikol nárok na mimoriadne zvýšenie SSU, ani rozsah tohto navýšenia - maximálna hranica 50 %, vzhľadom na to, že žalobca je invalidný s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 80 % oproti zdravej fyzickej osobe a následky na jeho živote, na jeho spoločenskom alebo pracovnom uplatnení sú nenapraviteľné a natoľko závažné, že sa nemôže zaradiť do bežného života vôbec, jeho akčný rádius je obmedzený natoľko, že nemôže vykonávať ani najzákladnejšie úkony pri starostlivosti o seba, nemôže vykonávať žiadne pracovné úkony, ani sa zapojiť bežným spôsobom do spoločenského a rodinného života.

84. Medzi stranami však bolo sporné bodové ohodnotenie SSU, z ktorého sa má pri určení mimoriadneho zvýšenia vychádzať a skutočnosť, či sa žalobca nejakým spôsobom spolupodieľal na škode a v akom rozsahu sa tak stalo. Vo vzťahu k týmto sporným otázkam súd odkazuje na predchádzajúce časti tohto rozsudku.

85. Odôvodnená výška mimoriadneho zvýšenia SSU predstavuje 50 % z (13.380 bodov x 17,16 €) = 229.600,80 €/2 = 114.800,40 €.

Nárok žalobcu po odpočítaní plnení poskytnutých žalovaným a zohľadnení spoluviny žalobcu.

86. Žalovaný poskytol žalobcovi titulom vzniknutej náhrady škody nasledovné platby:

22.5.2014 bolestné na základe ZP MUDr. C., likvidované listom žalovaného zo dňa 20.5.2014 (čl. 27) 22 878,50 €

27.5.2015 preddavok, na základe oznámenia zo dňa 26.5.2015 (čl. 120) 30 000,- €

18.2.2016 SSU, likvidované listom žalovaného zo dňa 18.2.2016 (čl. 143) 64 359,- €

87. Nárok žalobcu na zaplatenie bolestného súd vyhodnotil ako dôvodný v rozsahu 2596 bodov x 16,48 € = 42.782,08 €. Odôvodnený nárok žalobcu na náhradu bolestného po zohľadnení jeho spoluúčasti na škode v rozsahu 50 % predstavuje 21.391,04 €. Pretože žalovaný už poskytol žalobcovi titulom bolestného sumu 22 878,50 €, bol uspokojený nárok žalobcu na bolestné v celom rozsahu. Súd v tejto časti vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú.

88. Nárok žalobcu na zaplatenie SSU súd vyhodnotil ako dôvodný v rozsahu 13.380 bodov x 17,16 € = 229.600,80 €. Odôvodnený nárok žalobcu na náhradu SSU po zohľadnení jeho spoluúčasti na škode v rozsahu 50 % predstavuje 114.800,40 €. Pretože žalovaný už poskytol žalobcovi titulom SSU sumu 94.359,- €, je nárok žalobcu na zaplatenie SSU dôvodný v časti 114.800,40 € - 94.359,- € = 20.441,40 €. Vo zvyšku uplatneného nároku žalobcu na SSU súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

89. Nárok žalobcu na zaplatenie mimoriadneho zvýšenia SSU súd vyhodnotil ako dôvodný v rozsahu 50 % z (13.380 bodov x 17,16 €) = 229.600,80 €/2 = 114.800,40 €. Odôvodnený nárok žalobcu na mimoriadne zvýšenie SSU po zohľadnení jeho spoluúčasti na škode v rozsahu 50 % predstavuje 57.400,20 €. Pretože žalovaný tento nárok neplnil žalobcovi v žiadnom rozsahu, súd tento nárok vyhodnotil ako dôvodný.

Úroky z omeškania

90. Žalobca si popri nároku na zaplatenie náhrady za škodu na zdraví uplatnil aj úrok z omeškania z nároku na zaplatenie bolestného a z nároku na zaplatenie SSU, a to od nasledujúceho dňa po doručení oznámenia o likvidácii poisťnej udalosti.

91. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca si nárok na náhradu škody u žalovaného uplatnil, a to ako čiastkové nároky:

- výzvou na zaplatenie zo dňa 31.3.2014 nárok na bolestné vo výške 46.837,- € (čl. 76), likvidované listom žalovaného zo dňa 20.5.2014 (čl. 27)

- výzvou na plnenie zo dňa 1.4.2015 (čl. 111) nárok na dopltenie bolestného vo výške 3.545,- €, nárok na SSU vo výške 234.749,- € + návrh o uzavretí dohody o mimoriadnom zvýšení SSU; likvidované na základe oznámenia žalovaného zo dňa 26.5.2015 (čl. 120) - preddavok vo výške 30.000,- € a zvyšok SSU likvidovaný na základe list žalovaného zo dňa 18.2.2016 (čl. 143) 64 359,- €

92. Pretože z nároku na zaplatenie bolestného si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie úroku z omeškania až za obdobie, v ktorom bol celý jeho odôvodnený nárok zaplatený, súd tento nárok žalobcu vyhodnotil ako nedôvodný v celom rozsahu a žalobu v príslušnej časti zamietol.

93. Podľa § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poisťné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poisťné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poisťného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poisťné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie a výška poisťného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

94. V zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. bol žalovaný povinný odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti, v danom prípade odo dňa, ako si žalobca u žalovaného uplatnil jednotlivé čiastkové nároky, bezodkladne začať šetrenie na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poisťné plnenie a do troch mesiacov od tohto dňa buď mu poskytnúť poisťné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie a výška poisťného plnenia.

95. Vo vzťahu k nároku na zaplatenie SSU žalovaný síce poskytol žalobcovi v lehote 3 mesiacov od uplatnenia nároku žalobcom oznámenie o poisťnom plnení zo dňa 27.5.2015, avšak podľa súdu toto oznámenie nemožno považovať za adekvátne a súladné s ustanovením § 11 ods. 6 písm. b)

zákona č. 381/2001 Z.z.. - uvedené oznámenie je nezrozumiteľné, pretože jednak oznamuje žalobcovi ukončenie šetrenia poisťnej udalosti ku dňu 25.5.2015 (prvý odsek), a to bez vymedzenia rozsahu ukončenia šetrenia a súčasne oznamuje žalobcovi potrebu doplnenia podkladov na ďalšie šetrenie. Žalobca si tento nárok uplatnil podaním, ku ktorému podľa obsahu boli pripojené dva znalecké posudky, nešpecifikované lekárske správy a iné listiny, pričom v oznámení žalovaného zo dňa 27.5.2015 úplne absentuje špecifikácia, ktoré konkrétne uplatnené položky alebo nároky žalobcu nepovažuje žalovaný za preukázané, a potrebuje ich ďalej prešetrovať- ani toto oznámenie netvrdí, že považuje za nepreukázané všetky uplatnené položky. Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že žalovaný si nesplnil oznamovaciu povinnosť, tak ako to predpokladá § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z..

96. Podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., poisťovateľ je povinný poskytnúť poisťné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poisťného plnenia.

97. Podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z., ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

98. Podľa § 11 ods. 9 zákona č. 381/2001 Z.z., odseky 6 až 8 sa použijú rovnako aj vtedy, ak nárok na náhradu škody uplatnil poškodený proti likvidačnému zástupcovi (§ 15a).

99. Podľa § 517 ods. 1, veta prvá, OZ, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

100. Podľa § 517 ods. 2, OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

101. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

102. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná od 10.9.2014. do 15.03.2016, bola 0,05 %, výška úrokov z omeškania pre omeškanie vzniknuté v uvedenom období bola 5,05 %.

103. Pretože žalovaný si nesplnil oznamovaciu povinnosť, tak ako to predpokladá § 11 ods. 6 písm. b) zákona č. 381/2001 Z.z. a podľa vlastných tvrdení v oznámení zo dňa 27.5.2015 skončil šetrenie poisťnej udalosti (v časti nároku na SSU) dňa 25.05.2015, vznikla mu podľa § 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z. povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania z nároku na zaplatenie SSU, a to v rozsahu, v ktorom žalobcovi neposkytol plnenie v lehote podľa § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., teda v lehote 15 dní od ukončenia šetrenia poisťnej udalosti, čo bolo v prejednávanej veci do 9.6.2015.

104. V lehote podľa predchádzajúceho odseku poskytol žalovaný žalobcovi iba plnenie v rozsahu 30.000,- € (preddavok), preto sa zo zvyškom nároku na zaplatenie SSU (84.800,40 €) dostal nasledujúcim dňom (od 10.6. 2015) do omeškania. Súd vyhodnotil ako dôvodný nárok na zaplatenie úroku z omeškania z oneskorene zaplateného nároku na SSU vo výške 84.800,40 € (114.800,40 € -30.000,- preddavok) od prvého dňa omeškania (10.06.2015) do zaplatenia, pričom zohľadnil, že žalovaný zaplatil žalobcovi titulom SSU dňa 18.2.2016 sumu 64.359,- € (ktorá pokrývala žalované nároky v rozsahu 62.428,50 €). Výšku úroku z omeškania súd určil podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. podľa úrokovej sadzby ECB platnej k prvému dňu omeškania, na sumu 5,05 % ročne. Vo zvyšku uplatneného úroku z omeškania z nároku na zaplatenie SSU (za obdobie od 3.6.2015 do 9.6.2015 a zo sumy, ktorú súd nevyhodnotil ako dôvodne uplatnenú) súd žalobu zamietol.

Trovy konania

105. O trovách konania žalobkyne vo vzťahu k žalovanému súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP a priznal žalobkyňu trovy konania v rozsahu 100% z priznaných súm z nasledovných dôvodov. Žalobkyňa podávala žalobu za účinnosti zák. č. 99/1963 Zb. v zmysle, ktorého podľa § 142 ods. 3, súd prizná účastníkovi náhradu trov konania v plnej výške, ak mal vo veci čiastočný úspech a rozhodnutie súdu záviselo od úvahy súdu alebo znaleckého dokazovania. V konaní o priznanie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia rozhodnutie súdu závisí jednak od znaleckého dokazovania a od úvahy súdu. V týchto konaniach sa potom priznávali trovy žalobcovi z priznanej sumy tzv. prísudku v plnej výške. Bolo by nespravodlivé, ak by súd len v dôsledku zmeny procesného právneho predpisu v tomto konaní nepriznal žalobkyňu náhradu trov konania z prísudku a naopak, by priznal trovy konania žalovanému, ktorý mal v konaní väčší úspech. Hlavnou zásadou pri priznávaní náhrady trov konania je zásada úspechu v konaní, ale tú je potrebné posudzovať v širších súvislostiach tak, ako to uviedol vo svojom rozhodnutí aj Ústavný súd ČR v rozhodnutí I. ÚS 2904/2016 a v rozhodnutí IV. ÚS 1/2004, podľa ktorých rozhodnutie o náhrade trov konania nemôže byť len mechanickým posudzovaním výsledku sporu bez komplexného zhodnotenia rozhodnutia v merite veci. Rozhodnutie o náhrade trov konania má byť

zrejým a logickým ukončením celého súdneho konania. Teda pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto konaní, prvoinštančný súd zobral do úvahy výsledok sporu v tom, že žalobkyni bolo priznané bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, výška ktorých závisela od znaleckého dokazovania a nakoniec aj od úvahy súdu. Z týchto dôvodov súd priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100% z tzv. prísudku, t.j. zo súm, ktoré boli žalobkyni priznané. (argumentácia Okresného súdu Humenné v rozhodnutí 16C/133/2004-756 zo dňa 25.10.2017, ktorú Krajský súd Prešov v rozhodnutí 19Co/13/2018 zo dňa 31. 7. 2018 vyhodnotil ako správnu.)

106. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

107. Napriek tomu, že je nepochybné, že žalobca bol v konaní úspešný iba čiastočne, neúspech žalobcu v konaní závisel v časti od znaleckých posudkov (vo vzťahu jednotlivým položkám bodového ohodnotenia a ich výšky) a v časti od úvahy súdu (v časti mimoriadneho navýšenia SSU a v časti posúdenia spoluzavinenia žalobcu na škodu). Pri rozhodovaní o náhrade trov konania však napriek tomu súd postupoval podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, keď uplatnené nároky na náhradu škody vo forme bolestného, SSU a mimoriadneho zvýšenia SSU vyhodnotil čo do existencie/základu ako dôvodné v celom rozsahu a neúspech žalobcu sa týkal iba končenej výšky uplatnených nárokov, závisiacej od znaleckých posudkov a úvahy súdu.

108. O lehote splatnosti rozhodol súd podľa § 232 ods. 3 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.